

Sygn. akt II AKa 81/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Duski (spr.)
Sędziowie:	SSA Paweł Anczykowski SSA Tadeusz Tokarski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Iwona Goślińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Biedermana

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2013 roku sprawy

S. G.

o wydanie wyroku łącznego

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 13 lutego 2013 roku sygn. akt III K 198/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności do lat 9 (dziewięciu),

II. w pozostałej części tenże wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia skazanego od uiszczenia wydatków za postępowanie odwoławcze,

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. L. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/10) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II AKa 81/13

UZASADNIENIE

S. G. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 grudnia 2007 roku w sprawie III K 201/06 za przestępstwo z art. 263 § 2 kk, popełnione w okresie od daty bliżej nieustalonej do dnia 20 lutego 2006 roku, za które wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności;

2. Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 21 marca 2012 roku w sprawie III K 45/11, za przestępstwo z art. 148 § 1 kk, popełnione w dniu 20 lutego 2006 roku, za które wymierzono karę 9 lat pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem łącznym z dnia 13 lutego 2013 r. sygn. III K 198/12:

na podstawie art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, art. 569 § 1 i 2 kpk, połączył jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu S. G. wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie III K 201/06 oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie III K 45/11, orzekając wobec niego karę łączną w wysokości 9 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie III K 201/06 Sądu Okręgowego w Kielcach od dnia 22 września 2008 roku do dnia 22 września 2009 roku, jako okres kary faktycznie odbytej oraz okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie III K 45/11 Sadu Okręgowego w Kielcach od dnia 21 lutego 2006 roku do dnia 22 września 2008 roku i od dnia 22 września 2009 roku;

Ponadto sąd na podstawie art. 576 § 1 kk orzekł, iż w zakresie nie objętym niniejszym wyrokiem łącznym wyroki Sądu Okręgowego w Kielcach w sprawie III K 201/06 i III K 45/11, podlegają odrębnemu wykonaniu, zwolnił skazanego S. G. od kosztów sądowych w sprawie, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. G. wynagrodzenie za obronę z urzędu.

Wyrok został zaskarżony apelacją obrońcy, która zarzuciła rażąco niewspółmierność orzeczonej kary łącznej poprzez niezastosowanie przy łączeniu kar zasady pełnej absorpcji, przy przewartościowaniu okoliczności obciążających, a pominięciu łagodzących; albowiem pomiędzy czynami istniał ścisły związek podmiotowy, przedmiotowy i czasowy, a postawa skazanego co do obu czynów była wyróżniająca, gdyż jego wyjaśnienia stanowiły podstawę skomplikowanych ustaleń faktycznych, przy bardzo dobrej opinii z Zakładu Karnego w P. - co daje pozytywną prognozę kryminologiczną, jak też nie zauważeniu, że skazany posiada nieznaczne upośledzenie umysłowe powodujące m.in. brak radzenia sobie w trudnych sytuacjach - i wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i wymiarzenie wobec skazanego S. G. kary łącznej w wymiarze najwyższej z kar jednostkowych.

W uzasadnieniu apelacji zaakcentowano, że między przestępstwami zachodzi ścisły związek, bliskość przedmiotowa, podmiotowa i czasowa, a ponadto broń została użyta do popełnienia przestępstwa z art. 148 § 1 kk (w apelacji zapewne omyłkowo powołano art. 148§ 2 kk – uwaga SA) przy czym to nie oskarżony oddał z niej strzał. W końcowej części uzasadnienia podkreślono, że sąd niewłaściwie ocenił opinię o skazanym z zakładu karnego, która jest opinia pozytywną.

Na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym prokurator wniósł o uwzględnienie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja okazała się w pełni zasadna.

Istotnie niniejsza sprawa jest przykładem, kiedy wyjątkowo jest możliwe zastosowanie przy wymiarze kary łącznej w wyroku łącznym zasady absorpcji.

Skazany dopuścił się wprawdzie dwóch przestępstw godzących w różne dobra (przeciwko porządkowi publicznemu oraz przeciwko życiu), ale pomiędzy oboma przypisanymi mu przestępstwami istniał ścisły związek, zarówno przedmiotowy, bo przecież następstwem przestępstwa posiadania przez skazanego broni bez wymaganego zezwolenia było przestępstwo współdziałania w zabójstwie, jak i czasowy, bo przypisane mu przestępstwo z art. 263§2 kk trwało do dnia 20 lutego 2006 r., czyli do dnia, kiedy zostało popełnione przypisane mu przestępstwo z art. 148 § 1 kk.

Istotne jest również, że początkowo wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 grudnia 2007 r. S. G. przypisano nie tylko popełnienie przestępstwa z art. 263 § 2 kk, za które wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności (i które weszło w skład przedmiotowego wyroku łącznego), ale również przypisano popełnienie przestępstwa z art. 148 § 2 pkt 4 kk, za które wymierzono mu (w związku z art. 60 § 1 § 2 i § 6 kk) karę 11 lat pozbawienia wolności i jako karę łączną orzeczono karę 11 lat pozbawienia wolności – czyli zastosowano zasadę absorpcji.

Natomiast rozpoznając apelację obrońcy od tego wyroku Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2008 r. (II AKa 88/08) uchylił wyrok co do przypisanego przestępstwa zabójstwa i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, a utrzymał wyrok w zakresie przypisanego przestępstwa z art. 263§ 2 kk, który tym samym w tej części się uprawomocnił i podlegał wykonaniu.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy w zakresie przypisanego przestępstwa zabójstwa Sąd Okręgowy w Kielcach wyrokiem z dnia 21 marca 2012 r. (III K 45/11) przypisując oskarżonemu S. G. współudział w popełnieniu przestępstwa z art. 148§ 1 kk wymierzył mu karę 9 lat pozbawienia wolności i Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 5 grudnia 2012 r. (II AKa 201/12) rozpoznając apelację obrońcy utrzymał tenże wyrok w mocy; a więc tym samym wyrok ten się uprawomocnił i podlegał wykonaniu.

Dlatego też obie kary:

1. wymierzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 12 grudnia 2007 r. kara 1 roku pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 263§2 kk;

2. wymierzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 21 marca 2012 r. kara 9 lat pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 148§ 1 kk;

- skutkowały (przy zaistnieniu warunków do orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym) wydaniem wyroku łącznego.

Wskazane wyżej powody do wydania wyroku łącznego, a więc uchylenie w części przez sąd odwoławczy pierwszego z wyroków Sądu Okręgowego w Kielcach i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji przy utrzymaniu w mocy pozostałej części tego wyroku oraz wydanie drugiego z wyroków przez Sąd Okręgowy w Kielcach w części, w której uchylono pierwszy wyrok – skutkowały zaistnieniem szczególnej sytuacji procesowej skutkującej koniecznością wydania wyroku łącznego, która by nie zaistniała, gdyby pierwszy z wyroków Sądu I instancji został w całości utrzymany w mocy. Ponadto (jak już wyżej zaznaczono) wymierzając karę łączną za dwa przestępstwa w pierwszym z wyroków Sądu Okręgowego w Kielcach zastosowano zasadę absorpcji.

W konsekwencji, zdaniem Sądu Apelacyjnego, brak jest wystarczających powodów, by obecnie nie stosować takiej zasady słusznie przyjętej przy wymiarze kary łącznej w pierwszym z wyroków, tym bardziej przecież, że uchylenie w części tego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania było następstwem uchybień Sądu I instancji po raz pierwszy rozpoznającego sprawę. Jest również oczywiste, że odstąpienie od tej zasady nie mogło być też spowodowane faktem, że przy drugim rozpoznaniu sprawy przypisano S. G. popełnienie przestępstwa z art. 148§ 1 kk i wymierzono karę 9 lat pozbawienia wolności, podczas gdy przy pierwszym rozpoznaniu sprawy przypisano popełnienie przestępstwa z art. 148§ 2 pkt 4 kk i wymierzono karę 11 lat pozbawienia wolności.

Z kolei szczegółowa analiza opinii o skazanym z Zakładu Karnego w P. pozwala na przyjęcie jej całkowicie pozytywnego charakteru (np. gdy zważy się na ilość nagród regulaminowych i przy braku kar), a zdaniem sądu odwoławczego z taką oceną opinii nie stoi w sprzeczności negatywna prognoza kryminologiczno-społeczna, która nie może przesądzać, iż opinia miałaby być negatywna.

Należy podkreślić też, że przy ocenie niewspółmierności kary łącznej (w tym przypadku w wyroku łącznym) kryteria oceny tej niewspółmierności (rażącej surowości jak w niniejszym przypadku lub rażącej łagodności) ze względu na przesłanki wymiaru kary łącznej są złagodzone w porównaniu z kryteriami oceny w przypadku kar jednostkowych. Dlatego też obniżenie kary pozbawienia wolności o 6 miesięcy (jak to uczyniono w niniejszym wyroku) jest normalnym następstwem oceny rażącej surowości kary.

Już tylko marginesowo (odnosząc się do fragmentu zarzutu apelacji i części argumentacji zawartej w uzasadnieniu środka odwoławczego) należy zauważyć, że takie okoliczności, jak nieznaczny stopień upośledzenia umysłowego skutkujący brakiem radzenia sobie w sytuacjach trudnych, czy złożenie szczegółowych wyjaśnień będących podstawą ustaleń co do przebiegu przestępstwa – są okolicznościami, które mają wpływ na wymiar kar jednostkowych, ale nie na

wymiar kary łącznej, gdyż odmienne przesłanki wpływają na wysokość kar jednostkowych, a odmienne na wysokość kary łącznej i te same okoliczności nie mogą wpływać dwukrotnie na wymiar kary.

W tym zakresie nie można więc podzielić stanowiska obrońcy i uwzględnienie apelacji nie było wynikiem argumentacji środka odwoławczego w tej części.

Mając wszystko powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie na podstawie art. 437§ 1 kpk. Skazany nie posiada majątku, od ponad 7 lat jest pozbawiony wolności, i dlatego zbędną dolegliwością finansową byłoby obciążanie go wydatkami za postępowanie odwoławcze. Dlatego też na podstawie art. 624§ 1 i 634 kpk zwolniono go od uiszczenia tych wydatków. Z kolei na podstawie art. 29 ust.1 ustawy Prawo o adwokaturze zasądzono stosowne wynagrodzenie dla obrońcy wyznaczonego z urzędu do postępowania przed sądem odwoławczym.